

Soạn bài Tình yêu và thù hận - Ngữ văn lớp 11

Câu 1. Đoạn trích có mười sáu lời thoại. Sáu lời thoại đầu có gì khác biệt với những lời thoại sau? Hình thức của những lời thoại đó là gì?

Trả lời:

- Từ lời thoại 1 đến lời thoại 7 là độc thoại của hai nhân vật. Tác giả để hai nhân vật tự nhiên bộc lộ tình cảm của mình, qua đó thể hiện mối tình say đắm của hai người.

- Từ lời thoại 8 đến lời thoại 16 là lời đối thoại giữa hai người. Những lời đối thoại ấy vẫn là lời trực tiếp thể hiện tình cảm. Ngôn ngữ đối thoại của nhân vật cũng đầy chất thơ. Rômêô đã dùng một loạt hình ảnh so sánh tuyệt vời nhất để miêu tả vẻ đẹp của nàng Giuliet. “*Nguyên là hai ngôi sao đẹp nhất bầu trời có việc phải đi vắng đã tha thiết nhờ mắt nàng lấp lánh chờ đến lúc sao về*”.

Vượt lên mọi giàng buộc, mọi quy định của gia đình quý tộc, nàng Giuliet dám nói lên một cách thành thực tình yêu chân thành say đắm của mình, “*Chàng Môngtaghiu tuần tú ơi, em yêu chàng say đắm; ... ngờ em là kẻ trắng hoa*”. Lời nói của Giuliet cũng là lời tuyên ngôn của những người trẻ tuổi.

Lời thề hẹn của họ đã chứng tỏ những thế lực và xiềng xích của những hủ tục, thành kiến của mối quan hệ phong kiến đã dần mất tác dụng. Nó đang bị phá bỏ hoặc tự tan rã. Thời đại trung cổ đã qua đi, con người đã được giải phóng khỏi những quy tắc hà khắc vô lí. Bút pháp lãng mạn và chất liệu hiện thực đã tạo nên một mối tình đẹp và Rômêô và Giuliet.

Câu 2. Tìm những cụm từ chứng minh tình yêu của Rômêô và Giu-li-et diễn ra trong bối cảnh hai dòng họ thù địch.

Trả lời:

- Sau cuộc gặp Giu-li-et tại dạ hội, Rômêô đã yêu nàng say đắm. Chàng đã lên vào vườn nhà Capiulet. Nhìn thấy nàng bên cửa sổ và chàng vô cùng hạnh phúc. Nhà văn đã miêu tả niềm hạnh phúc và tình yêu tha thiết của Rômêô qua lời độc thoại nội tâm của chính nhân vật. Độc thoại ấy thể hiện mạch suy nghĩ của nhân vật.

Nhìn thấy Giuliet xuất hiện bên cửa sổ, Rômêô choáng ngợp. Chàng so sánh nàng với chị Hằng rồi phủ định, so sánh nàng với vàng dương. Sau đó chàng tập trung miêu tả vẻ đẹp của đôi mắt. Trời đêm nên chàng nghĩ ngay đến những ngôi sao và có liên tưởng độc đáo “*Chẳng qua là hai ngôi sao đẹp nhất ... chờ đến lúc sao về*”. Sau đôi mắt, chàng lại tập trung ca ngợi gò má rục rờ của người yêu, chàng thốt lên rất tự nhiên “*Kìa, nàng thì má lên bàn tay...*”.

Soạn bài Tình yêu và thù hận - Ngữ văn lớp 11

- Trong lời thoại của Giu-li-ét: Em sẽ không còn là con cháu nhà Ca-piu-lét nữa. Chàng ơi! Hãy mang tên họ nào khác đi, chàng hãy vứt bỏ tên họ của chàng đi...

Câu 3. Phân tích diễn biến tâm trạng của Rômêô qua hình thức so sánh liên tưởng trong lời thoại đầu tiên của nhân vật này.

Trả lời:

- Đây là lời thoại dài nhất và là lời thoại độc thoại nội tâm của nhân vật. Lời thoại được viết rất trau chuốt với nhiều hình ảnh đẹp, nhiều liên tưởng độc đáo, thú vị, những so sánh bất ngờ, táo bạo. Tất cả nhằm bộc lộ tâm trạng yêu đương nồng cháy, đam mê, ngỡ như không có gì cản được của Rô-mê-ô khi trèo tường đến bên dưới phòng ngủ của Giu-li-ét.

- Trong tâm trạng đó, Rô-mê-ô chỉ còn nhìn thấy một điều đó là Giu-li-ét đẹp như một nàng tiên lộng lẫy át cả vẻ đẹp của trăng sao trên bầu trời; chỉ còn biết làm một việc duy nhất là tìm những lời đẹp để nhất, những hình ảnh rực rỡ nhất để ca ngợi nhan sắc tuyệt mỹ của nàng.

- Đây là tâm trạng của chàng trai mà tình yêu đầy ắp trong tim, đã trào ra và tuôn chảy ào ạt như một khúc nhạc ái tình nồng nàn, ngây ngất, đắm say.

Câu 4. Phân tích diễn biến tâm trạng của Giuliet để làm rõ tác giả đã miêu tả tuyệt vời tâm trạng người thiếu nữ đang yêu.

Trả lời:

Tình yêu của Rômêô và Giuliet nảy sinh trong một hoàn cảnh rất éo le, đó là mối hận thù truyền kiếp của hai dòng họ. Vì thế tâm trạng của Giuliet sau buổi gặp gỡ diễn biến rất phức tạp. Nó diễn biến qua các chặng sau:

+ Thỏ lộ tình yêu mãnh liệt với Rômêô và những lo lắng tình yêu của mình sẽ gặp trở ngại.

+ Vô tình thỏ lộ tình yêu của mình vì không biết Rômêô đang đứng trong vườn. Nàng lo lắng cho người yêu.

+ Nàng tin tưởng vào tình yêu của Rômêô và luôn lo lắng cho sự an nguy của chàng.

Giuliet cũng yêu Rômêô tha thiết, nhưng với trái tim phụ nữ nhạy cảm nàng lo lắng cho mối tình đầy ngang trái của mình. Song tâm trạng của Giuliet cho thấy nàng là một cô gái có trái tim biết yêu say đắm, nàng sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn để giành lấy tình yêu cho mình.

Soạn bài Tình yêu và thù hận - Ngữ văn lớp 11

Câu 5. Chứng minh rằng vấn đề "Tình yêu và thù hận" đã được giải quyết xong trong mười sáu lời thoại này.

Trả lời:

Vấn đề thù hận dòng họ: thái độ của Rô-mê-ô rất kiên quyết. Ba trên năm lời đối thoại của Rô-mê-ô thể hiện thái độ dứt khoát của chàng trong việc giải quyết dứt điểm vấn đề thù hận: *Tôi sẽ thay đổi tên họ; sẽ xé nát cái tên đó vì nó là kẻ thù của em; chẳng phải Rô-mê-ô cũng chẳng phải Môn-ta-ghiu, nếu em không ưa tên họ đó.*

Tình yêu có sức mạnh to lớn, có thể vượt qua được hận thù thể hiện trong lời thoại thứ 13 và 15 trong đoạn trích. Các câu như *cái gì tình yêu có thể làm là tình yêu dám làm; em hãy nhìn tôi âu yếm là tôi chẳng ngại gì lòng thù hận của dòng họ nữa đâu* thể hiện ý chí vượt qua tất cả để đến với tình yêu của Rô-mê-ô.

=> Tình yêu trong sáng diễn ra trên cái nền của thù hận. Thù hận bị đẩy lùi chỉ còn lại tình đời, tình người bao la, phù hợp với lí tưởng nhân văn.

Như vậy, có thể nói vấn đề tình yêu và thù hận đã được giải quyết dứt khoát qua 16 lời thoại, và trên tinh thần các lời thoại đó của hai nhân vật Rô-mê-ô và Giu-li-ét thì tình yêu đã chiến thắng hận thù. Đó là bản chất, sức mạnh, vẻ đẹp của tình yêu con người mà Uy-li-am Sếch-xpia đã ca ngợi trong đoạn trích cũng như trong toàn bộ vở kịch.

LUYỆN TẬP

Câu hỏi bài tập: Qua đoạn trích "Tình yêu và thù hận", chứng minh rằng: "*Ca ngợi tình yêu chân chính của con người cũng chính là khẳng định con người*".

Trả lời:

- Giải thích câu nói:

Nhận xét: "*Ca ngợi tình yêu chân chính của con người cũng chính là khẳng định con người*" cần được hiểu một cách thấu đáo. Có thể nói, trước hết, tình yêu có sức mạnh nối kết con người lại với nhau, xoá đi mọi thành kiến lạc hậu hay hận thù chia rẽ con người. Tình yêu sau nữa còn nâng đỡ, cổ vũ cho con người, tạo nên lẽ sống: "*Sống là yêu thương*". Tình yêu, do đó, thực hiện chức năng bảo vệ và gìn giữ cho cuộc sống, giúp cuộc sống phát triển. Song đó phải là tình yêu chân chính.

- Phân tích và chứng minh câu nói trên qua đoạn trích *Tình yêu và thù hận*. Phân tích tình yêu say đắm của hai nhân vật qua diễn biến câu chuyện và qua các lời thoại.

+ Tình yêu của hai người dành cho nhau rất nồng thắm: qua những lời hội thoại của hai người, qua diễn biến tâm lí của cả hai.

Soạn bài Tình yêu và thù hận - Ngữ văn lớp 11

+ Tình yêu đó của họ đã vượt lên trên những hận thù gia tộc để quyết tâm đến với nhau.